

Naše vývojové příležitosti

Karel Funk

Krátce po vstupu na duchovní cestu (v té době jsem dělal vysokou školu) mi začalo i jedno z prvních vývojových "zkouškových období". Spočívalo mimo jiné v nastavení zrcadla mé opravdovosti. Dlouho jsem pohledu do něho uhýbal. Pak jsem se učil číst aspoň malinko poselství toho, co mne potkává. Například: kulturní akce, které jsem čas od času vymetal, mne většinou zklamaly. Pak jsem pochopil: žiju mělce, a tedy narážím rovněž na mělkost.

Navozuji si jen zdání kulturnosti, když hledám v sálech to, k čemu mám teprve zrát a nalézat si to nejprve v sobě, v klidu soukromí. A pak jsem i umělecké prožitky najednou nalézal jinde a hlouběji. A teprve poté mělo občas, spíš ob dlouhý čas, význam jít třeba na koncert. – A má opravdovost? Ó běda. Dejme si tři příklady.

Vzpomínám si na jednu spolužačku ze střední školy a připadám si někdy, přeneseně, tak nějak podobně: po ulici chodila a autobusem jezdila (ať už s potěšením, nebo z nedbalosti) se sukni porozpína nou skoro až nahoru, ale měla-li se setkat s někým, kde očekávala větší životní zodpovědnost, pozapí nala si ji způsobně až dolů.

Nebo – spolužák, který se radoval z toho, že často chodí za školu a nezjistí se to: přicházel o znalosti a hlavně o poctivý přístup a sebekázeň, ale myslel si, že do vysvědčení je ještě daleko. Nebylo. A nebylo daleko ani do dalších ročníků a dalších vysvědčení, ani do přijímaček na další školu. Netušil, či spíš odmítal si uvědomit, že právě nyní, a vždy právě nyní rozhoduje o své budoucnosti. Nikdo mu na mimoškolní zahálku nepřišel, nikdo ho nepeskoval, netrestal. Svobody si ale stejně neužíval, jen si dělal v sobě čas a místo na zbytečnosti, kterými si komplikoval své dny. Neujasnil si, zda chce patřit do společenství poctivých spolužáků, nebo mezi celoživotní obcházeče povinností a tím i příležitostí.

Kdysi jsme měli s kamarádem v Miroticích sušit seno. Nebe se hrozivě zatáhlo, tedy jsem vzal hrábě a šel kopit. On konstatoval "něco se žene" a šel si klidně popovídat s někým do města. Když už začalo pršet, přihnal se uříčený konečně kopit se slovy "dělám, co můžu". Opakovaně pak bral boží jména do úst a dovolával se boží pomoci, přece nás v tom "pánbu" nenechá, když je tak milosrdný, ne? Chudák "pánbu" tak nepřímou zodpovídal za zmoklé seno. – Není to přístup pro mnohé z nás typický?

A poučení

Jistě, že ho teoreticky známe všichni. Vždy nyní, a bezpočtukrát zas vždy nyní, rozhodujeme o své budoucnosti, tedy i o své karmě, o podmínkách života. Čas setby

je denně. Každý stupeň dalšího poznání nás prověřuje a staví před nás stupně další. Z každého bodu, kterým procházíme, se utvářejí či korigují další cesty života. Ani příští inkarnace nejsou tak daleko. Už teď na nich pracujeme. A co jsme za svých pár desetiletí života se sebou doopravdy udělali? Záleží nejen na našem mluvení, myšlení, oblékání atd., ale na celkovém přístupu, celkové dobré vůli. Záleží, kdy či zda vůbec pochopíme, že nemusí být vždy po ruce někdo (v dětství rodič nebo učitel, v dospělosti přítel, rádce apod.), kdo nám vytkne, či zalituje našeho záškoláctví, nýbrž že my sami si buď otevíráme další dveře vývoje, nebo jen okukujeme vstup, ale prolajdáváme příležitost k nalezení kódu, nebo se o existenci dalších vchodů ani nedozvíme, protože je ani nerozeznáme.

Není to úplně tak, že bychom vždycky měli vše nalinýrováno a jen si četli, meditovali, debatovali, poslouchali moudřejší apod. K oživení čteného, k plodné (aspoň občas) meditaci, k vnímání opory druhého, nebo aby se vůbec takový druhý našel, nebo aby zas nezmizel v nedohlednu, si otevíráme dveře sami, anebo si je naopak přivíráme či zcela zavíráme, nebo na ně jen pohlédneme a s pohodlně marným povzdechem (lenivost vydávaná za nesmělost) si stejně jdeme na karneval masek: masek trpitelů, masek obětí okolností, masek zneuznaných géniů, nepochopených rodičů, servilně snaživých potomků, masek duchovně "vzdělaných" lidí, kteří dovedou o duchovních učitelích a směrech informovaně pohovořit, masek pokorných žáčků, snaživců, kterým vše brání ve snažení, masek duchovních učitelů...

Někteří setrváváme pohodlně v základní škole, občas nakoukneme (časově spíš až v druhé řadě) do učebnic vyšších stupňů a s lítostivým povzdechem "ach, kdyby tak..." si jdeme raději s někým potlachat o děsných složitostech života. Polechtáme své ego seabemrskáčským konstatováním o rafinovanostech ega, popláčeme si navzájem na rameni a vzájemně ukonejšeni se uložíme k dalšímu spánku, klidnějšímu o to, že druhý je na tom stejně.

"Kdo jen chvíli stál, už stojí opodál", nebo "Chyť okamžik za pačesy" říkali klasici moudře. Nebo ještě Drtikolovo: "Vše si děláme sami."

Porozhlédněme se po svých okolnostech a podmínkách

Jsme psychicky a zájmově stále stejně roztříštění, vyhledáváme chtivě či zvykově banální a plytké rozptylování či užvatlané společenské rozplývání se mezi lidmi? A co když právě proto musíme mít zaměstnání, které nás přitáhne k soustředěné pravidelné práci, ukážíme naši mysl, nedá nám vydechnout a postupně deptá (třeba i nedostatkem volného času) naši sociální rozjařenost a posedlost sebezálibným společenským vyžitím se?

Jsme místo lásky jen zahleděni do vlastního citu lásky, místo zbožnosti jen do vlastní pózy zbožnosti, místo účelného výběru informací z touhy po pravdě jen do své vzdělanosti? Pak přijdou okolnosti, kde naše láska selže, kde se projevíme sobecky, kde uvidíme, jak jsou naše znalosti jen na povrchu a k nepoužití.

Pěstujeme si nerudný vztah ke světu, ke všemu kolem sebe, obvyklé paušální brblání na poměry a vůbec na všechno, chceme svá práva a demokracii jen sobecky konzumovat a za nic u sebe nezodpovídat? Nedivme se, že se nám totéž vrací třeba od arogantního, nechápajícího, necitlivého partnera, kolegy apod.

Čím žijeme, to nás i postihuje

Je to prachobyčejný přírodní zákon, nemusíme ani používat slovo karma.

Spoléháme, že za nás v našem vývoji vykonají něco ti druzí, kteří jsou na nás hodní nebo přísní? Ne - vykonají nic, budeme-li na ně jen lenivě spoléhat. Léčbou pak bude osamocení (dočasné nebo trvalé, dokud to nepochopíme) a odkázanost jen na vlastní síly.

Rozptylujeme stokrát denně své nitro v intenzivně prožívaných bezcennostech, máme ke svému vývoji jen hravý a zábavný přístup? Pak i kdybychom potkali samého Ježíše, všimneme si leda, že měl rozvázanou tkaničku nebo vkusně sladěnou barvu oděvu.

Vytváříme si, ať už sami pro sebe, nebo ve vztahu k někomu, umělou lacinou náladičku a pohodičku, do které si požívačně a konzumně zalézáme jako do ušmudlaného, ale navoněného pelíšku? Však on nás odtud nějaký náraz brzy vyžene k bdělosti a jasnému vědomí. A i láska takto navozená a sdílená bude pak tím jasnější a hlubší. Libujeme si ve fiktivních nebíčkách módního, zemským životem nepodloženého pseudoduchovna? Třeba si tam na čas pohovíme. Pak se nám (možná až delší dobu po smrti) ale tato nebíčka projeví jako peklíčka, ze kterých se bez poctivé práce nevyhrabeme. Nevěnujeme svému zaměstnání dostatek pozornosti? Však ony nás nečekaně vyhocené okolnosti a poměry zaskočí a přidrží hlavou k zemi.

"Snižujeme" se blahosklonně a samolibě k "méně dokonalým" ze svých výšin, kde jsme se zabydlili? Holedbáme se před nimi příliš okatě, jak se za ně modlíme? Dříve nebo později si něčím utrheme veřejnou totální ostudu a všichni uvidí, jak něco nezvládáme.

Jsme ke všemu neteční, snadno u sebe rezignujeme nebo žijeme životy provizorních řešení? Nebo si do nitra z veškerého duchovna jen věšíme staniolové andělíčky ke kochání se? Pak potřebujeme k zaktivizování náraz, který se nám jeví katastroficky.

To vše ale platí jen pro ty, kteří jsou již ve fázi určitého vývojového vzestupu

Těm ostatním je zatím dopřáváno hovět si v plném nižším vyžití mnohem déle. V budoucích podmínkách Země se ale karma bude platit stále bolestněji a obtížněji.

Nastavujeme člověku, na kterém nám záleží, bezúhonnou či líbivou masku? Vždyť on si nás umí obejít a zezadu uvidí třeba nemyté zavšivené vlasy, špičky za nalakovanými nehty nebo holý zadeček. Ale ani na něm nám nemusí záležet příliš (na tom člo - věku), ten nejhlavnější pohled je přece od někoho jiného: od Toho, kdo nás stvořil a udržuje, Vševědoucího, Všepronikajícího, Nezjeveného, Nezbadatelného, Nepojmenovatelného Tvůrce, Udržovatele a Slitovníka. On nás miluje vždy, to jen my se vysmekáváme sami z Jeho Lásky.

V Andách je na skalnatém srázu rovné místo pro diváky, kteří mohou každé ráno spatřit mohutné vznešené kondory s rozpětím křídel až třiapůl metru, jak tiše plachtí

ze skalnatých pustých hor dolů do zelenavých údolí. Přespávají totiž ve velehorách, kde jim v noci zmrzne vlhkost křídel, a ráno musí plachtit níž, aby křídla roztála a mohli jimi pohybovat. Nečiní nic jiného, než co jim velí nutnost přirozeného života. Nehašteří se, nestarají se o zbytečnosti, jsou tišší a soustředění a po nakrmení se v zeleni údolí zas mávají pracně a trpělivě křídly k očištnému spánku ve výšinách. I my si své boly a starosti můžeme brát s sebou do noci, svěřit je k řešení svému Andělovi, který se už postará o pomocnou účast dalších hierarchií. Noční milost očisty, se kterou se probouzíme, pokud jsme spali hluboce, nám ledacos osvětlí, dokud si to rušnými myšlenkami zas nepřekryjeme. Ale připomeňme si: k očištění za noci se musíme přičinit bdělostí za dne. Jinak se i v noci potulujeme jen v labyrintech přízemního chaosu.